

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerda, 1939. V. 31.

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

XV. évfolyam 122. szám

Szeged országgyűlési képviselői:

1. Teleki Pál gróf miniszterelnök, 2. Varga József dr. iparügyi államtitkár

A 3-ik mandátumot a nyilaskeresztes Hubay Kálmán várható lemondásával Szögi Géza dr. ügyvéd kapja

(A Délmagyarország munkatársától.) Szeged népe pünkösdkor élt alkotmányos jogával és a választás eredménye meglepetést keltett még azokban a körökben is, ahol jól ismerték a helyzetet és az alkalmazásra elsőzben kerülő új választási törvény kiszámítási rendszerét. Szeged nyilvánossága

Őszinte örömmel üdvözlöi Teleki Pál gróf miniszterelnök megválasztását, aki a város első mandátumát kapta nagy többséggel és a város rangjának megfelelően örömmel látja, hogy Magyarország miniszterelnöke képviseli a parlamentben a legnagyobb magyar vidéki várost.

Ugyanúgy bensőséges érzelmeket keltett

Varga József dr. iparügyi államtitkár szegedi mandátuma; az államtitkárt rövid szegedi látogatásai alatt meleg kapcsolatok szegedhez

és biztosan úgy fogják kimélyülni ezek a kapcsolatok, amelyek nemcsak szimpatikusak lesznek, de egész Szeged javára is szolgálnak. A harmadik mandátum taktikai és személyi tévedéseken, hibákon keresztül jutott a nyilaskeresztészek birtokába és ezzel Szeged, ez a mindig megfontolt, higgadt és komoly város mandátumot adott olyan egy szélsőtörekvésű pártnak, amelynek célkitűzéseit éppen a választási kampány utolsó napjaiban ítélte Teleki Pál gróf miniszterelnök az ország törekvései és érdekei szempontjából károsulnak. Szegeden enyhíti ugyan a helyzetet, hogy a Nyilaskeresztes Párt mandátumát előreláthatólag szegedi ember, Szögi Géza dr., a fiatal ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag kapja meg, akinek jószándékaiban nincs okunk kételkedni. Reméljük, hogy a listavezető Hubay Kálmán lemond a szegedi mandátumról.

A választás eredményéből megállapítható, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök pártja megszerzhette volna Szeged mindhárom mandátumát is és ezzel nagyjelentőségű eredményt könyvelhetett volna el a maga számára abban az esetben, ha sikerült volna kiküszöbölni olyan taktikai tévedéseket, amelyek a harmadik mandátum elvesztéséhez vezettek. Mindössze 1462 szavazat hiányzott ahhoz, hogy a miniszterelnök listája kapja meg a harmadik mandátumot a nyilasok előtt. Abban az esetben,

ha a MÉP választási vezetősége kooperációt tudott volna biztosítani vitéz Shvoy Kálmán dr.-ral, aki négy év előtt Gömbös Gyula

listáján kapott mandátumot Szegedtől, akkor vitathatatlan lett volna a harmadik mandátum is,

hiszen Shvoy Kálmán 2978 szavazatot kapott különlistán, az egyedül megvívott küzdelemben. Megvilágítja ezt a helyzetet az a tény is, hogy bár a négy év előtti választáson majdnem ötezerrel több szavazó szerepelt a névjegyzékben, most

több szavazatot adtak le: 36.062-öt, míg 1935-ben csak 35.927-et.

Kevesebb szavazatszám mellett 1935-ben a NEP 22.291 szavazatot kapott, míg ezzel szemben most a NEP 19.637-et, tehát 2654-gyel kevesebbet. Ezekkel a taktikai hibákkal minden szándék ellenére átengedték a harmadik mandátumot a nyilasoknak. A választási kampány vezetése heteken keresztül nem helyezte súlyt a nyilasokra, viszont azt, amit a nyilasok egy év óta szisztematikus munkával, háborítatlanul végeztek, különösen a tanyák között, azt néhánynapos agitációval ellensúlyozni nem lehetett. Ez is azokhoz a hibákhoz és tévedésekhez tartozik, amelyek miatt a választás vezetősége nem tudta biztosítani a MÉP listája részére a hiánytalan sikert.

Az ellenzéki pártok részére is csalódást hozott az eredmény, a kapcsolás nem tudta biztosítani az eredményt, mivel a két párt összesen 5348 szavazatot kapott. Annak, hogy elveszítették szavazatuknak több, mint felét, (négy év előtt összesen 13.636 szavazatot kaptak) elsősorban az lehet az egyik oka, hogy a hónapok óta folytatott zavartalan agitációval a nyilasok nemcsak a tanyákon tudták befolyásolni a szavazók egy részét, hanem a régi

szociáldemokrata szavazók jelentékeny része — jelek szerint — a jobboldali szélsőségre adta szavazatát. A nyilasok alig vettek el szavazatot jelentékeny számban a kormánypárttól; ezzel szemben a szélsőségekre hajló választók a baloldal helyett most a szélsőjobboldalhoz álltak. Néhány példa megfelelően illusztrálja ezt a helyzetet. A XIV. számú felsővárosi körzetben a MÉP majdnem megtartotta helyzetét: 401 szavazatával szemben 1935-ben 423-at kapott; a szociáldemokraták négy év előtt 538 szavazattal rendelkeztek, most pedig 255-tel, emellett a nyilasok 241 szavazatot kaptak. Ujszegeden hasonló a helyzet; a MÉP eredménye 905 (volt 872), a szociáldemokraták 440-ből veszítettek 312-öt, míg a nyilasok most 444 szavazatot kaptak. Sokáig lehetne folytatni ezeket a példákat, de igen föltűnőek azok a számok is, amelyek a legtávolabbi tanyarészek Átokháza eredményeit mutatja. Ez az egyetlen körzet a 42 közül, ahol a nyilasok több szavazatot kaptak, mint a kormánypárt (461:393). Ez az egy eredmény is mutatja, hogy ezen a legtávolabbeső tanyarészen a nyilasok milyen eredményt értek el, kihasználva az elhagyatott földművesek és bérlők szegénységét. Nagyrészen az agitáció eredményezte azt, hogy a Polgári Szabadság Párt elvesztette tanyai szavazatainak több mint háromnegyed részét; amíg Rassay négy év előtt mintegy 4000 szavazatot kapott a tanyákon, addig most csak 783-at. A példák azt mutatják, hogy a nagy szegénységben élő emberek szélsőségekre hajlamosak és nem az volt a döntő, hogy jobb-, vagy baloldaltól van-e szó, hanem az, hogy a legszélsőségebb párthoz csatlakozzanak. A szélsőségeknek ezt a mindig megismétlődő jelenséget lehetett volna kiküszöbölni akkor, ha az összes fogást megvalósították volna Szegeden és ebben az esetben a Magyar Élet Pártja teljes sikert könyvelhetett volna el és nehézség nélkül megszerzhette volna Szeged mindhárom mandátumát. Amikor Szeged nyilvánossága meleg érzésekkel köszönti Teleki Pál gróf miniszterelnök és Varga József államtitkár szegedi kapcsolatainak megszilárdulását és kimélyítését a szegedi gondolat jegyében, ugyanakkor — mint minden választás — a mostani is tanulságokra int, amelyeknek le kell vonni a következményeit és már most meg kell kezdeni a munkát a következő választásokra.

A kétnapos választás

A kétnapos képviselőválasztás Szegeden az egész vonalon a legnagyobb érdeklődés mellett folyt le. A szavazópolgárok a mostani választáson nagyobb számban adták le szavazatukat, mint négy év előtt, bár a választói névjegyzék időközben alaposan megváltozott, illetve kevesebb volt a szavazásra jogosultak száma, mint 1935-ben. A 42 szavazókörben a szavazók 90 százaléka adta le szavazatát.

Szeged népe vasárnap reggel kezdte meg a szavazást. Vasárnap este három kiskörzetben be is fejezték a szavazatok összeszámolását. Harminckilenc körzetben két napon keresztül tartott a szavazás.

Hétfőn 20 órakor a szavazatszedő bizottságok elnökei lezárták az urnákat, majd megkezdődött a szavazatok összeszámolása. A választás nagy fontosságát mi sem bizonyítja jobban, hogy a szavazatok összeszámolásának

óráiban Szeged polgárai feszült érdeklődéssel várták az eredményt. Éjfél után érkezett be a legtávolabbi (Pály-iskola)-körzetből az eredmény s ennek alapján el lehetett készíteni az első összesítést. Ezek szerint

leadtak összesen 36.349 (1935-ben: 35.927) szavazatot, amelyből

a Magyar Élet Párt 19.637,
a Nyilaskeresztes Párt 8004,
a Polgári Szabadság (Rassay) Párt 2589,
a Polgári Szabadság (Rassay) Párt és a Független Kisgazdapárt 2978

szavazatot kapott.

Érvénytelen 391 szavazat.

Ebből nyomban kiszámították, hogy Szegeden

a Magyar Élet Pártja két, a Nyi-